

Број: 01/4-50-3-4-45/26
Сарајево, 21. 1. 2026.

PREDSTAVNIČKOM DOMU PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BiH

На основу чл. 32. и 47. Пословника Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ („Службени гласник БиХ“, бр. 79/14, 81/15, 97/15, 78/19, 26/20, 53/22, 59/23, 87/23, 50/24 и 73/24), а у складу с овогодишњим комисијским Планом разматрања ревизорских извјештаја о финансијском пословању институција БиХ за 2024. годину, Комисија за финансије и буџет Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ је на 45. сједници, одржаној 21. 1. 2026., разматрала и усвојила, те Представничком domu Парламентарне скупштине БиХ доставља

ZBIRNO MIŠLJENJE O FINANSIJSKOJ REVIZIJI INSTITUCIJA BiH ZA 2024. GODINU, s prijedlogom zaključaka

1. UVOD

Уред за ревизију институција БиХ (у даљњем тексту: Уред за ревизију) доставио је 11. и 16. 7. 2025. Представничком domu Парламентарне скупштине БиХ извјештаје о финансијској ревизији 73 институције БиХ за 2024. годину.

2. KOMISIJSKA ANALIZA REVIZORSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2024. GODINU

2.1. Metodologija rada Komisije

Комисија за финансије и буџет Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ (у даљњем тексту: Комисија), на основу Смјерница за преглед и анализу ревизорских извјештаја усвојених у оквиру сарадње с Одјелом за међународни развој Владе Велике Британије (DFID) у 2008. години, саčinila је овогодишњи План разматрања ревизорских извјештаја о финансијском пословању институција БиХ за 2024. годину (у даљњем тексту: План Комисије), који је усвојила на 41. сједници, одржаној 29. 10. 2025.

Комисија је 29. 10. 2025. наведени план доставила Уреду за ревизију, КOLEGIЈУ Представничког дома, секретару Представничког дома и свим ревидираним институцијaма БиХ с циљем благовременог информирања.

2.2. Izrada tabelarnih pregleda realizacije revizorskih preporuka za sve institucije BiH u 2024. za period od 2020. do 2024. godine

Shodno višegodišnjoj praksi, Komisija je i ove godine pripremila tabelarne preglede realizacije revizorskih preporuka za 73 budžetska korisnika, koji obuhvataju ključne podatke iz izvještaja revizije za posljednjih pet godina, tj. od 2020. do 2024. godine. Tabelarni pregledi su, uz ostale namjene, poslužili članovima Komisije za sagledavanje višegodišnjeg trenda promjena u finansijskom poslovanju svake institucije, te omogućili kvalitetniju obradu revizorskih izvještaja.

2.3. Korespondencija Komisije s Uredom za reviziju

Komisija je, u skladu s Planom Komisije, od Ureda za reviziju zahtijevala dostavljanje određenih informacija u vezi s revizijom finansijskog poslovanja institucija za 2024. i ranije godine, po uzoru na višegodišnju praksu. U dopisu Komisije, poslanom 4. 9. 2025, od Ureda za reviziju zatraženo je da u najkraćem roku dostavi:

- a) pregled utvrđenih mišljenja revizora o finansijskim izvještajima i mišljenja revizora o usklađenosti za sve revidirane institucije BiH u 2024. godini;
- b) spisak izvještaja po finansijskoj reviziji za 2024. godinu koji zahtijevaju posebnu pažnju Komisije, s prijedlogom individualnih korektivnih mjera;
- c) prijedlog sistemskih mjera kojima bi se otklonili uzroci ponavljanja određenih revizorskih nalaza;
- d) tabelarni pregled ponavljanja najčešćih nalaza revizije za period od 2020. do 2024, kao i tabelarni pregled izraženih mišljenja revizora o finansijskim izvještajima u periodu od 2020. do 2024.

Ured za reviziju je 5. 10. 2025. dostavio Komisiji odgovore na tražene informacije. O svim dostavljenim informacijama Ureda za reviziju vidjeti detaljnije u Dijelu 3. Zbirnog mišljenja.

2.4. Pojedinačna zaduženja članova Komisije

Na 41. sjednici Komisije, održanoj 29. 10. 2025, određena su i zaduženja članova Komisije koji će biti izvjestioci za pojedinačne revizorske izvještaje druge grupe. Članovi Komisije upoznati su s načinom obrade revizorskih izvještaja koji obuhvata: detaljno upoznavanje sa sadržajem revizorskog izvještaja, sagledavanje višegodišnjeg trenda finansijskog poslovanja institucije putem petogodišnjih tabelarnih prikaza, upoznavanje s uporednim pregledom izvršenja preporuka revizije za budžetsku 2024. godinu u odnosu na preporuke date za revidiranu 2023. godinu, te obavljanje javnog izjašnjavanja predstavnika institucije po nalazima i preporukama revizije koje u najvećoj mjeri odražavaju sadržaj pitanja koja su prethodno upućena instituciji radi pripreme za izjašnjavanje, kao i moguće upite Uredu za reviziju o poslovanju institucije, a sve s ciljem sačinjavanja završnih zaključaka izvjestilaca navedenih u pojedinačnom komisijskom mišljenju za određenu instituciju BiH.

2.5. Razvrstavanje revizorskih izvještaja o finansijskom poslovanju institucija BiH za 2024. godinu

Na osnovu dopisa Ureda za reviziju, dostavljenog 5. 10. 2025, može se konstatirati da su mišljenja revizije o finansijskom poslovanju u 2024. godini utvrđena za 73 institucije BiH, od kojih je: 15 „pozitivnih mišljenja“, 48 „pozitivnih mišljenja sa skretanjem pažnje“ (obuhvatajući isticanje predmeta uz pozitivna mišljenja revizora o finansijskim izvještajima i/ili isticanje predmeta uz pozitivna mišljenja revizora o usklađenosti), te 10 „mišljenja s rezervom sa skretanjem pažnje“ (obuhvatajući mišljenja s rezervom o finansijskim izvještajima i/ili mišljenja s rezervom na usklađenost s propisima, uključujući skretanje pažnje u oba slučaja).

U skladu s Planom Komisije, revizorski izvještaji o finansijskom poslovanju institucija BiH za 2024. godinu razvrstani su u dvije grupe:

- **prvu grupu izvještaja** čine 63 izvještaja s revizorskim „pozitivnim mišljenjem“ i „pozitivnim mišljenjem sa skretanjem pažnje“ (obuhvatajući isticanje predmeta uz pozitivna mišljenja revizora o finansijskim izvještajima i/ili isticanje predmeta uz pozitivna mišljenja revizora o usklađenosti), koja se izuzimaju od komisijske procedure do održavanja posljednje sjednice posvećene razmatranju revizorskih izvještaja, na kojoj će biti usvojena komisijaska mišljenja o ovim izvještajima;
- **drugu grupu izvještaja** čini 10 izvještaja s revizorskim „mišljenjem s rezervom sa skretanjem pažnje“ (obuhvatajući mišljenja s rezervom o finansijskim izvještajima i/ili mišljenja s rezervom na usklađenost s propisima, uključujući skretanje pažnje u oba slučaja), kao i izvještaji na koje Ured za reviziju institucija BiH ukaže Komisiji da obrati posebnu pažnju prilikom razmatranja. Izvještaje druge grupe Komisija razmatra uz javno izjašnjavanje njihovih predstavnika na redovnim sjednicama.

2.6. Pozitivna mišljenja (15 institucija BiH)

- 2.6.1. Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja
- 2.6.2. Agencija za javne nabavke BiH
- 2.6.3. Agencija za nadzor nad tržištem BiH
- 2.6.4. Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje
- 2.6.5. Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije
- 2.6.6. Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta
- 2.6.7. Agencija za sigurnost hrane BiH
- 2.6.8. Fond za povratak BiH
- 2.6.9. Institucija ombudsmena za zaštitu potrošača
- 2.6.10. Institut za intelektualno vlasništvo BiH
- 2.6.11. Konkurencijsko vijeće BiH
- 2.6.12. Odbor državne službe za žalbe
- 2.6.13. Sud BiH
- 2.6.14. Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara BiH
- 2.6.15. Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH

2.7. Pozitivna mišljenja sa skretanjem pažnje (48 institucija BiH, obuhvatajući isticanje predmeta uz pozitivna mišljenja revizora o finansijskim izvještajima i/ili isticanje predmeta uz pozitivna mišljenja revizora o usklađenosti)

- 2.7.1. Agencija za antidopinšku kontrolu
- 2.7.2. Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH
- 2.7.3. Agencija za osiguranje BiH
- 2.7.4. Agencija za policijsku podršku
- 2.7.5. Agencija za poštanski promet
- 2.7.6. Agencija za rad i zapošljavanje BiH
- 2.7.7. Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova
- 2.7.8. Agencija za statistiku BiH
- 2.7.9. Agencija za unapređenje stranih investicija u BiH
- 2.7.10. Agencija za državnu službu BiH
- 2.7.11. Agencija za zaštitu ličnih podataka BiH
- 2.7.12. Arhiv BiH
- 2.7.13. Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja BiH
- 2.7.14. Centar za uklanjanje mina u BiH
- 2.7.15. Centralna harmonizacijska jedinica Ministarstva finansija i trezora BiH
- 2.7.16. Centralna izborna komisija BiH
- 2.7.17. Direkcija za civilno zrakoplovstvo BiH
- 2.7.18. Direkcija za ekonomsko planiranje BiH
- 2.7.19. Direkcija za evropske integracije
- 2.7.20. Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH
- 2.7.21. Državna agencija za istrage i zaštitu
- 2.7.22. Generalni sekretarijat Vijeća ministara BiH
- 2.7.23. Institucija ombudsmena za ljudska prava BiH
- 2.7.24. Institut za akreditiranje BiH
- 2.7.25. Institut za mjeriteljstvo BiH
- 2.7.26. Institut za nestala lica BiH
- 2.7.27. Institut za standardizaciju BiH
- 2.7.28. Komisija za koncesije BiH
- 2.7.29. Memorijalni centar Srebrenica – Potočari, spomen-obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995. godine
- 2.7.30. Ministarstvo civilnih poslova BiH
- 2.7.31. Ministarstvo finansija i trezora BiH
- 2.7.32. Ministarstvo komunikacija i prometa BiH
- 2.7.33. Ministarstvo pravde BiH
- 2.7.34. Ministarstvo sigurnosti BiH
- 2.7.35. Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH
- 2.7.36. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH
- 2.7.37. Parlamentarna skupština BiH
- 2.7.38. Pravobranilaštvo BiH
- 2.7.39. Predsjedništvo BiH
- 2.7.40. Regulatorna agencija za komunikacije BiH
- 2.7.41. Tužilaštvo BiH
- 2.7.42. Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja
- 2.7.43. Ured koordinatora za reformu javne uprave

- 2.7.44. Ured za harmonizaciju i koordinaciju sistema plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju BiH
- 2.7.45. Ured za razmatranje žalbi BiH
- 2.7.46. Ustavni sud BiH
- 2.7.47. Vijeće za državnu pomoć BiH
- 2.7.48. Zavod za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH

2.8. Mišljenja s rezervom sa skretanjem pažnje (10 institucija BiH)

Drugu grupu izvještaja čini 10 izvještaja s revizorskim „mišljenjem s rezervom sa skretanjem pažnje“, obuhvatajući mišljenja s rezervom o finansijskim izvještajima i/ili mišljenja s rezervom na usklađenost s propisima, uključujući skretanje pažnje u oba slučaja:

- 2.8.1. Agencija za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka BiH
- 2.8.2. Državna regulatorna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost
- 2.8.3. Granična policija BiH
- 2.8.4. Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika BiH
- 2.8.5. Ministarstvo odbrane BiH
- 2.8.6. Ministarstvo vanjskih poslova BiH
- 2.8.7. Služba za poslove sa strancima
- 2.8.8. Služba za zajedničke poslove institucija BiH
- 2.8.9. Uprava za indirektno oporezivanje BiH
- 2.8.10. Ured za veterinarstvo BiH

Izvještaje druge grupe Komisija je detaljno razmotrila uz javno izjašnjavanje njihovih predstavnika na jednoj redovnoj sjednici¹. Pojedinačna zaduženja članova Komisije za navedenih 10 izvještaja „druge grupe“ bila su sljedeća:

Red. br.	Naziv institucije BiH	Zaduženi član Komisije
1.	Agencija za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka BiH	Ljubica Miljanović
2.	Granična policija BiH	Miroslav Vujičić
3.	Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika BiH	Šemsudin Dedić
4.	Ministarstvo odbrane BiH	Predrag Kožul
5.	Ured za veterinarstvo BiH	Mia Karamehić-Abazović
6.	Ministarstvo vanjskih poslova BiH	Mira Pekić
7.	Služba za zajedničke poslove institucija BiH	Aida Baručija
8.	Uprava za indirektno oporezivanje BiH	Rejhana Dervišević
9.	Državna regulatorna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost	Nermin Mandra
10.	Služba za poslove sa strancima BiH	Mia Karamehić-Abazović

2.9. Korespondencija Komisije s institucijama „druge grupe“, čije je finansijsko poslovanje u 2024. godini revizor kvalificirao „mišljenjem s rezervom sa skretanjem pažnje“ (obuhvatajući mišljenja s rezervom o finansijskim izvještajima

¹ Na 44. sjednici Komisije, održanoj 11. 12. 2025.

i/ili mišljenja s rezervom na usklađenost s propisima, uključujući skretanje pažnje u oba slučaja)

Komisija je 29. 10. 2025. uputila generalni dopis svim institucijama BiH iz navedene „druge grupe“ izvještaja, te zahtijevala da Komisiji, u formi informacije, dostave pisani odgovor najkasnije do 10. 11. 2025.

Generalni dopis sadržavao je pitanja koja su se odnosila na to da institucije objasne razloge ponavljanja nerealiziranih preporuka revizije i razloge djelimične realizacije preporuka finansijske revizije za 2023. godinu, da svaka institucija zasebno procijeni da li joj je potrebna izrada višegodišnjeg programa za otklanjanje pojedinih nedostataka i problema u poslovanju koji su se stalno ili povremeno ponavljali u godišnjim izvještajima revizije, te da institucije navedu eventualne sistemske mjere koje mogu pomoći pri rješavanju problema koji se navode u izvještajima revizije o njihovom finansijskom poslovanju. Ove godine je svih 10 kontaktiranih institucija BiH dostavilo Komisiji zahtijevane informacije.

2.10. Razmatranje Godišnjeg revizorskog izvještaja o glavnim nalazima i preporukama za 2024. godinu

Komisija je na 44. sjednici, održanoj 11. 12. 2025, detaljno razmatrala Godišnji revizorski izvještaj o glavnim nalazima i preporukama za 2024. godinu, koji je jednoglasno prihvatila.

2.11. Javna izjašnjavanja po revizorskim izvještajima „druge grupe“ izvještaja

Komisija je provela proceduru javnih izjašnjenja predstavnika svih institucija čiji su revizorski izvještaji svrstani u „druhu grupu“ izvještaja (10 revidiranih institucija).

Komisija je navedene revizorske izvještaje, uz javna izjašnjavanja njihovih predstavnika, razmatrala na 44. sjednici Komisije, održanoj 11. 12. 2025. i na 45. sjednici Komisije, održanoj 21. 1. 2026. Javnim izjašnjavanjima odazvali su se predstavnici svih 10 institucija BiH, koliko ih je bilo predmet ovog segmenta detaljne komisijske obrade za revidiranu 2024. godinu.

2.12. Izrada i usvajanje pojedinačnih mišljenja Komisije i Zbirnog mišljenja o finansijskoj reviziji za 2024. godinu

U skladu s Planom, Komisija nije detaljno obrađivala revizorske izvještaje s „pozitivnim mišljenjem“ i „pozitivnim mišljenjem sa skretanjem pažnje“ (obuhvatajući isticanje predmeta uz pozitivna mišljenja revizora o finansijskim izvještajima i/ili isticanje predmeta uz pozitivna mišljenja revizora o usklađenosti), ali je o toj grupi institucija BiH sačinila posebno mišljenje Komisije s dodatnim zaključkom za institucije s „pozitivnim mišljenjem sa skretanjem pažnje“ (obuhvatajući isticanje predmeta uz pozitivna mišljenja revizora o finansijskim izvještajima i/ili isticanje predmeta uz pozitivna mišljenja revizora o usklađenosti), koje čini jedinstvenu cjelinu sa Zbirnim mišljenjem, kao **Prilog 1. Zbirnog mišljenja**.

Istovremeno, Komisija je provela detaljnu analizu Godišnjeg revizorskog izvještaja o glavnim nalazima i preporukama za 2024. godinu, kao i detaljnu analizu 10 izvještaja

finansijske revizije s revizorskim „mišljenjem s rezervom sa skretanjem pažnje“ (obuhvatajući mišljenja s rezervom o finansijskim izvještajima i/ili mišljenja s rezervom na usklađenost s propisima, uključujući skretanje pažnje u oba slučaja), te je za Godišnji revizorski izvještaj o glavnim nalazima i preporukama za 2024. godinu i za svaku od 10 navedenih institucija koje su prošle postupak javnog izjašnjenja sačinila pojedinačno komisijsko mišljenje sa zaključcima njenog izvjestioca (ukupno 11 pojedinačnih mišljenja), koja čine jedinstvenu cjelinu sa Zbirnim mišljenjem kao **Prilog 2. Zbirnog mišljenja**.

Ovo Zbirno mišljenje Komisije o finansijskoj reviziji za 2024. godinu, zajedno s prilogima 1. i 2. Zbirnog mišljenja, Komisija je usvojila na 45. sjednici, održanoj 21. 1. 2026., te ih uputila Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH u daljnju proceduru, s prijedlogom za usvajanje.

3. OPĆI OSVRT KOMISIJE NA NALAZE REVIZIJE ZA 2023. GODINU

3.1. Institucije BiH s posebnim tretmanom Komisije

Ured za reviziju je dopisom od 5. 10. 2025. sugerirao Komisiji da prilikom analize revizorskih izvještaja za 2024. godinu posebnu pažnju posveti institucijama koje su dobile „mišljenje s rezervom sa skretanjem pažnje“.

„Druga grupa izvještaja” - 10 institucija koje su dobile „mišljenje s rezervom sa skretanjem pažnje“ (obuhvatajući mišljenja s rezervom o finansijskim izvještajima i/ili mišljenja s rezervom na usklađenost s propisima, uključujući skretanje pažnje u oba slučaja):

Pregled institucija koje su dobile „mišljenje s rezervom sa skretanjem pažnje“

Br.	Naziv institucije BiH	Broj rezervi		Broj skretanja pažnji	
		Na usklađenost	Na finansijske izvještaje	Na usklađenost	Na finansijske izvještaje
1.	Agencija za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka BiH	1	-	2	-
2.	Granična policija BiH	-	1	1	-
3.	Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika BiH	1	-	1	-
4.	Ministarstvo odbrane BiH	1	1	1	1
5.	Ured za veterinarstvo BiH	1	-	3	-
6.	Ministarstvo vanjskih poslova BiH	1	1	6	-
7.	Služba za zajedničke poslove institucija BiH	2	-	2	1
8.	Uprava za indirektno oporezivanje BiH	1	-	2	-
9.	Državna regulatorna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost	1	-	2	-

10.	Služba za poslove sa strancima BiH	1	-	3	2
-----	---------------------------------------	---	---	---	---

Ostale institucije BiH s revizorskim „pozitivnim mišljenjem sa skretanjem pažnje“ (obuhvatajući isticanje predmeta uz pozitivna mišljenja revizora o finansijskim izvještajima i/ili isticanje predmeta uz pozitivna mišljenja revizora o usklađenosti) navedene su u Poglavlju 2.7. ovog mišljenja.

Što se tiče prijedloga individualnih korektivnih mjera prema navedenim institucijama, Ured za reviziju smatra da preporuke navedene u izvještajima za svakog klijenta pojedinačno predstavljaju ujedno i prijedloge individualnih korektivnih mjera, s ciljem otklanjanja nepravilnosti i sprečavanja njihovog ponavljanja. Također, smatra da je realizaciji navedenih preporuka potrebno pristupiti hitno, kako bi se spriječila mogućnost njihovog ponavljanja u tekućem budžetskom periodu.

Stoga je Komisija u pojedinačnim komisijskim mišljenjima naložila ovim institucijama da postupe po utvrđenim preporukama revizije i uočene nedostatke u što kraćem roku otklone ili preduzmu aktivnosti kako bi se preduprijedilo ponavljanje određenih nalaza revizije, tj. da potpuno provedu preporuke revizije.

3.2. Osvrt Komisije na strukturu izraženih revizorskih mišljenja za prethodne tri godine

Prilikom sačinjavanja tabelarnih pregleda realizacije revizorskih preporuka u kojima se, između ostalog, navodi i revizorsko mišljenje za svakog budžetskog korisnika za period od pet godina, tj. od 2020. do 2024. godine, te na osnovu dostavljene tabele Ureda za reviziju s pregledom izraženih mišljenja revizora za period od 2020. do 2024. godine, Komisija je uočila da je:

- **procentualno učešće izraženih „pozitivnih mišljenja“ u 2024. godini manje za 25% u odnosu na 2023. godinu;**
- **procentualno učešće izraženih „pozitivnih mišljenja sa skretanjem pažnje“ u 2024. godini veće za 6,67% u odnosu na 2023. godinu;**
- **procentualno učešće izraženih „mišljenja s rezervom sa skretanjem pažnje“ u 2024. godini veće za 25% u odnosu na 2023. godinu.**

Izražena mišljenja revizora	Budžetska godina 2022.		Budžetska godina 2023.		Budžetska godina 2024.	
	Broj objavljenih izvještaja	Procenat	Broj objavljenih izvještaja	Procenat	Broj objavljenih izvještaja	Procenat
Revizorski izvještaji s pozitivnim mišljenjem	21	28,77%	20	27,40%	15	20,55%
Revizorski izvještaji s pozitivnim mišljenjem sa skretanjem pažnje	40	54,79%	45	61,64%	48	65,75%
Revizorski izvještaji sa izraženom rezervom	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%

Revizorski izvještaji sa rezervom sa skretanjem pažnje	11	15,07%	8	10,96%	10	13,70%
Revizorski izvještaji sa izraženim negativnim mišljenjem	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Revizorski izvještaji sa suzdržavanjem od mišljenja	1	1,37%	0	0,00%	0	0,00%
Ukupan broj revidiranih institucija	73	100,00%	73	100,00%	73	100,00%

3.3. Osvrt Komisije na najčešće identificirane nalaze revizije

Na osnovu tabela Ureda za reviziju (dopis Ureda za reviziju, broj: 01/4-16-10-2134/25 od 5. 10. 2025) o najčešće ponavljanim nalazima revizije u prethodnih pet godina, Komisija se upoznala s najčešćim nalazima revizije koji su se pojavili u izvještajima o finansijskoj reviziji institucija BiH za 2024. godinu. Na taj način identificirani su nalazi revizije koji se u najvećem stepenu pojavljuju u revizorskim izvještajima za 2024. godinu.

Njihov prikaz prema opadajućoj skali učestalosti pojavljivanja je sljedeći:

1. Nalazi u vezi s Pravilnikom o sistemu internih kontrola i izgradnjom sistema (FUK, INTERNA REVIZIJA, ORGANIZACIJA I RUKOVOĐENJE, KORUPCIJA);
2. Nalazi u vezi s nedostajućim internim pravilima i/ili nedosljednom i neadekvatnom primjenom donesenih internih pravila, propisa i zakona;
3. Nalazi u vezi sa zaključenjem ugovora izvan uslova za zbirne nabavke i ugovora suprotno instrukciji MFT-a;
4. Slabosti u primjeni propisa iz oblasti javnih nabavki;
5. Slabosti pri planiranju budžeta, slabe kontrole izvršenja budžeta;
6. Slabosti u popunjavanju organizacione strukture (slabosti prilikom zapošljavanja osoba po ugovoru o djelu);
7. Slabosti pri obavljanju popisa imovine, sredstava, izvora sredstava i obaveza;
8. Nalazi u vezi s neplaćenim obavezama, nenaplaćenim potraživanjima, sudskim sporovima;
9. Nalazi u vezi s greškama pri obračunima, knjiženjima ili unosu pojedinih stavki u ISFU, kontrolama nad unosom podataka;
10. Slabosti pri realiziranju programa posebnih namjena (koji se finansiraju iz budžeta, donacija i dr.);
11. Nalazi u vezi s formalnim nedostacima, neriješenim statusom menadžmenta, statusom institucije, nedostajućim ključnim zakonima za rad institucije;
12. Slabosti u funkcioniranju IT sistema, slabosti korištenja e-vlade;
13. Nalazi u vezi s prihodima institucije ili prihodima budžeta;
14. Slabosti prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja;
15. Slabosti u praćenju realizacije transferiranih sredstava (uključujući kapitalna ulaganja/izdatke, kao i sredstva za rad poslanika i delegata);
16. Strateško planiranje;
17. Upravljanje ljudskim potencijalima, slabosti i nedostaci u oblasti zapošljavanja.

3.4. Pregled sistemskih mjera koje bi otklonile uzroke ponavljanja određenih nalaza revizije

U dopisu Ureda za reviziju, broj: 01/4-16-10-2134/25 od 5. 10. 2025, posebno se ističu sljedeći problemi sistemskog karaktera:

1. Zakon o Budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2024. godinu usvojen je sa zakašnjenjem od šest i po mjeseci u odnosu na zakonski rok. Ustanovljena su značajna kašnjenja u svim fazama procesa, naročito u fazi usvajanja Globalnog fiskalnog okvira, ali i unutar Ministarstva finansija i trezora BiH.

Imajući u vidu da od 2019. godine budžet institucija BiH nije usvojen u zakonom definiranom roku, te iako je zakonom regulirano privremeno finansiranje, takva praksa ograničava realizaciju započetih i pokretanje novih aktivnosti. Navedena situacija značajno utiče i direktno se reflektira na planiranje i ostvarivanje ciljeva institucija. Neblagovremeno usvajanje budžeta, odnosno finansiranje institucija na privremenoj osnovi, onemogućava budžetske korisnike da pokreću nove i realiziraju započete kapitalne projekte, koji su nužni za redovne aktivnosti iz nadležnosti institucija BiH. Neblagovremeno usvajanje budžeta značajno povećava rizik za neefikasno i neefektivno poslovanje i trošenje javnih sredstava.

Neophodno je da nadležni subjekti/institucije koji učestvuju u procesu predlaganja i donošenja budžeta dosljedno poštuju zakonske procedure i rokove za usvajanje Zakona o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH, te da ulože dodatne napore kako bi budžet institucija BiH, kao ključni dokument za realizaciju ciljeva i aktivnosti institucija, bio usvojen blagovremeno.

Također, utvrđeno je da su pojedinim institucijama odobravana sredstva na osnovu pisanih zahtjeva, bez dokumentiranja iskazanih potreba. Ministarstvo finansija i trezora BiH, pored zakonskih rokova pri izradi prijedloga budžeta, treba se pridržavati i vlastitih instrukcija prilikom razmatranja zahtjeva budžetskih korisnika za dodjelu sredstava iz budžeta te insistirati na potpunijim analizama troškova i odgovarajućim cost-benefit analizama budžetskih korisnika s ciljem efikasnije pripreme i izvršenja budžeta.

2. Realizacija višegodišnjih kapitalnih projekata u institucijama BiH i u 2024. godini bila je niska u odnosu na raspoloživa sredstva (13% u odnosu na planirana sredstva). Institucije su kao razloge navodile poteškoće pri ugovaranju, ponude veće od raspoloživih sredstava, neispunjavanje uslova javnih poziva, složenost projekata, uključenost više nivoa vlasti te neriješene imovinskopravne odnose. Ova obrazloženja ponavljaju se godinama. U pojedinačnim izvještajima o reviziji institucija BiH konstatirano je da pojedine institucije posljednjih godina nisu preduzimale ili okončale aktivnosti s ciljem realizacije sredstava i pronalaženja adekvatnog rješenja za nabavku objekta (Uprava za indirektno oporezivanje BiH, Agencija za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka BiH, Državna agencija za istrage i zaštitu, Služba za zajedničke poslove institucija BiH) te su date preporuke navedenim institucijama kako bi se intenzivirala realizacija odobrenih sredstava.

Vijeće ministara BiH je u pojedinim slučajevima (Uprava za indirektno oporezivanje BiH, Granična policija BiH), uz saglasnost Ministarstva finansija i trezora BiH, odobrilo povećanje vrijednosti projekta u odnosu na ukupnu prvobitnu vrijednost višegodišnjeg projekta za procenat veći od utvrđenog postotka u Uputstvu o načinu planiranja, odobravanja i realizacije višegodišnjih kapitalnih ulaganja u institucijama BiH. Naknadno je Vijeće ministara BiH usvojilo izmjene navedenog uputstva kojima je brisana odredba kojom je bilo definirano ograničenje povećanja vrijednosti višegodišnjeg projekta.

Institucije BiH trebaju intenzivirati aktivnosti na realizaciji višegodišnjih kapitalnih ulaganja, a Vijeće ministara BiH i Ministarstvo finansija i trezora BiH osigurati analizu stanja u predmetnom području s ciljem unapređenja realizacije višegodišnjih projekata te dosljedno primjenjivati Uputstvo o načinu planiranja, odobravanja i realizacije višegodišnjih projekata u institucijama BiH.

3. Proces usklađivanja pravilnika o unutrašnjoj organizaciji institucija BiH s odredbama Odluke o principima za utvrđivanje unutrašnje organizacije i Odluke o razvrstavanju radnih mjesta je veoma usporen i značajno kasni. Pojedine institucije, uprkos činjenici da je rok za usklađivanje pravilnika o unutrašnjoj organizaciji istekao prije više od deset godina, još uvijek nisu započele aktivnosti na usklađivanju svojih pravilnika. U izvještajima o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2024. godinu, u 15 institucija skrenuta je pažnja na neusklađenost pravilnika o unutrašnjoj organizaciji s odlukama Vijeća ministara BiH.

S obzirom na to da pravilnici o unutrašnjoj organizaciji predstavljaju ključni akt za uspostavljanje i osiguranje efikasnog poslovanja i rukovođenja organima uprave, neophodno je da sve institucije BiH preduzmu aktivnosti iz svoje nadležnosti kako bi uskladile pravilnike o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta s važećim odlukama Vijeća ministara BiH.

Vijeće ministara BiH trebalo bi preduzeti konkretne korake s ciljem ubrzavanja aktivnosti institucija BiH na usklađivanju pravilnika o unutrašnjoj organizaciji u institucijama BiH s odlukama Vijeća ministara BiH.

4. U 2024, kao i prethodnih godina, uprkos preporukama Ureda za reviziju kroz pojedinačne izvještaje o obavljenoj reviziji, institucije su nastavile angažirati osobe na osnovu ugovora o djelu za poslove iste ili slične onima predviđenim sistematizacijom radnih mjesta, za kontinuirane poslove i poslove iz redovne djelatnosti institucije, koji u pojedinim institucijama traju više godina. U pojedinim institucijama utrošena sredstva premašuju planirana sredstva za ugovore o djelu, te su kroz prestrukturiranje budžeta povećani izdaci za ugovore o djelu. Pojedine institucije imaju dugogodišnju praksu angažiranja vanjskih saradnika putem ugovora o djelu za poslove koji su kontinuirani, ali nisu obuhvaćeni opisima sistematiziranih radnih mjesta i koje uglavnom finansiraju iz donatorskih sredstava.

Ovakva praksa rezultirala je time da broj angažiranih vanjskih saradnika u pojedinim institucijama tokom određenog perioda nadmašuje broj sistematiziranih radnih mjesta, odnosno broj redovno zaposlenih prema važećim pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji.

Putem ugovora o djelu angažiraju se osobe nakon penzionisanja, osobe koje su u stalnom radnom odnosu u drugoj instituciji BiH (državni službenici), osobe koje su prethodno bile zaposlene na osnovu ugovora o radu na određeno vrijeme, osobe koje se nalaze na odsustvu po sili zakona u istoj instituciji, kao i druge osobe, pri čemu proces angažiranja nije transparentan, a u određenim slučajevima se stručno zvanje osobe koja se angažira ne može dovesti u vezu s vrstom posla za čije je obavljanje angažirana.

U pojedinim institucijama su konstatirani sudski postupci vezano za angažmane na osnovu ugovora o djelu iz prethodnog perioda, uz napomenu da je Sud BiH u pojedinačnim presudama utvrdio da su se angažirane osobe nalazile u faktičnom radnom odnosu s tuženikom. Navedenim presudama nadležni sud je utvrdio, da su tužitelji formalno s tuženom institucijom sklopili ugovore o djelu, koji po svojoj prirodi i sadržaju predstavljaju ugovore o radu, čime im se priznaju prava koja proizlaze iz radnog odnosa, te se nalaže uplata doprinosa za penzijsko osiguranje uz naknadu troškova postupka i zatezne kamate.

Tek je 2025. godine Ministarstvo pravde BiH, postupajući po zaključku Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH iz novembra 2023. godine, kojim se od Vijeća ministara BiH traži izrada smjernica za precizno definiranje trajanja, sadržaja i uslova za sklapanje ugovora o djelu, pokrenulo inicijativu za izmjene Zakona o radu u institucijama BiH, s ciljem zakonskog uređenja ovog pitanja.

S obzirom na široku i dugogodišnju primjenu instituta ugovora o djelu u institucijama BiH, te na značajne nepravilnosti i pravne rizike na koje se kontinuirano ukazuje u izvještajima revizije, potrebno je da Vijeće ministara BiH i nadležne institucije (Ministarstvo pravde BiH i Ministarstvo finansija i trezora BiH) pod hitno okončaju započete aktivnosti na zakonskom reguliranju ovog pitanja s ciljem transparentnog angažiranja vanjskih saradnika.

Institucije BiH bi ugovore o djelu trebale zaključivati samo u iznimnim slučajevima, za konkretne poslove koji nisu sistematizirani i na transparentan način, a Ministarstvo finansija i trezora BiH treba posvetiti veću pažnju analizi zahtjeva budžetskih korisnika na ovoj poziciji kao i izvještavanju o realizaciji ovih izdataka.

5. Kroz pojedinačne izvještaje revizije u procesu zapošljavanja i reguliranja radnopravnog statusa zaposlenih u institucijama BiH konstatirane su nepravilnosti i nedostaci koji ukazuju na određena odstupanja od postojećeg regulatornog okvira. Ured za reviziju smatra da su netransparentne prakse zapošljavanja i reguliranja statusa zaposlenih u institucijama BiH neprihvatljive.

Ključne nepravilnosti grupisane su u četiri kategorije: prijem službenika na osnovu prijenosa ili preuzimanja nadležnosti, zapošljavanje na određeno vrijeme, obavljanje poslova drugog radnog mjesta i odobravanje plaćenog odsustva zaposlenim.

Posebno pažnja i ove godine usmjerena je na Agenciju za državnu službu BiH, posebno u vezi s primjenom člana 32a. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH prilikom prijema državnih službenika, kao i zapošljavanje putem eksternih premještaja.

Institucije BiH trebaju dosljedno primjenjivati zakonske i podzakonske akte kojim je reguliran radnopravni status zaposlenih u institucijama BiH, plaćeno odsustvo te zapošljavanje na određeno vrijeme.

Ministarstvo pravde BiH i Agencija za državnu službu BiH, kao nadležne institucije za davanje mišljenja u pogledu primjene propisa kojima se regulira proces zapošljavanja, trebaju imati aktivniju ulogu te kroz mišljenja i stavove uticati na pravilnu primjenu propisa u datoj oblasti, a s ciljem osiguranja transparentnosti zapošljavanja u institucijama BiH.

6. U 2024. godini su u institucijama BiH konstatirani slučajevi nastavka obavljanja dužnosti rukovodstva institucija premda su tim osobama istekli mandati ili su ispunjeni uslovi za penzionisanje, kao i slučajevi u kojima su ispunjena oba uslova.

Organi nadležni za imenovanje rukovodilaca, članova upravnih i nadzornih odbora, komisija i drugih tijela trebaju blagovremeno pokretati i provoditi procedure imenovanja, kako bi se osigurao nesmetan i funkcionalan rad institucija BiH.

Ured za reviziju smatra da bi ovakav angažman trebao biti privremeno rješenje, u posebnim situacijama kada iz objektivnih razloga ne može doći do pravovremenog postavljenja ili imenovanja rukovodioca institucije.

U Zakonu o radu u institucijama BiH nisu navedeni izuzeci od primjene odredbi o prestanku radnog odnosa usljed ispunjenja uslova za penzionisanje koje bi se odnosile na imenovane osobe.

7. Sistem javnih nabavki u institucijama BiH predstavlja segment poslovanja s visokim rizicima mogućeg koruptivnog djelovanja u svim fazama postupka javnih nabavki, od istraživanja tržišta i planiranja budžeta pa sve do same realizacije ugovora. Imajući u vidu navedeno, on predstavlja jedan od najvažnijih procesa pri provođenju finansijske, odnosno revizije usklađenosti. Obim revizije bio je usmjeren kako na primjenu Zakona o javnim nabavkama i poštivanje propisanih procedura nabavki definiranih zakonom i podzakonskim aktima, tako i na cjelokupan sistem javnih nabavki. Cilj je unapređenje efikasnosti, transparentnosti, ekonomičnosti, kao i postizanje ključnog cilja - najbolje vrijednosti za uloženi javni novac.

Najčešći nedostaci uočeni tokom revizije procesa javnih nabavki odnose se na: neadekvatno i površno istraživanje tržišta, kao i loše planiranje nabavki, manjkavosti u tenderskoj dokumentaciji i tehničkim specifikacijama, nepravilnosti pri evaluaciji ponuda i realizacije ugovora te neadekvatan izbor postupka javne nabavke. Nalazi koji se pojavljuju gotovo u svim institucijama koje su planirale i provodile postupak nabavke službenih motornih vozila vezani su za nabavku motornih vozila u smislu preferiranja putem pojedinih tehničkih karakteristika i nedosljedne primjene važećeg pravilnika o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH.

Nužno je da institucije BiH dosljedno primjenjuju Zakon o javnim nabavkama BiH u svim fazama postupka, kao i da uspostave adekvatan sistem praćenja realizacije ugovora o nabavkama. Također, posvećivanje dodatne pažnje edukacijama osoblja koje učestvuje u procesu javnih nabavka može značajno doprinijeti unapređenju ovog procesa.

Vijeće ministara BiH bi preko nadležnih institucija BiH u segmentu javnih nabavki trebalo analizirati najčešće nedostatke koje je identificirala revizija s ciljem preduzimanja potrebnih mjera na otklanjanju uzroka takvog stanja.

8. Kao i prethodnih godina, i u 2024. utvrđene su nepravilnosti u evidentiranju imovine institucija BiH. Tako nepokretna perspektivna imovina koju Ministarstvo odbrane BiH koristi nije evidentirana u stalna sredstva jer njena vrijednost nije procijenjena, vrijednost zemljišta i objekata pravosudnih institucija BiH, čije je vlasništvo utvrđeno Odlukom visokog predstavnika, još nije evidentirana u poslovnim knjigama, Ministarstvo vanjskih poslova BiH nije evidentiralo u poslovne knjige sve objekte dobivene u postupku sukcesije imovine bivše SFRJ prethodnih godina (objekti u Urugvaju i Brazilu), rezidencijalni objekat „Konak“ nije evidentiran u poslovne knjige institucija BiH itd.

Upravljanje imovinom kojom raspolažu ili koju koriste institucije BiH: Vijeće ministara BiH je 2004. godine osnovalo Komisiju za državnu imovinu radi utvrđivanja kriterija za utvrđivanje i raspodjelu državne imovine između Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko Distrikta BiH i donošenje propisa o upravljanju tom imovinom, kao i za predlaganje nacrta zakona o pravima vlasništva i upravljanja državnom imovinom. Spomenuta komisija, uprkos dugogodišnjem radu i postojanju, još uvijek nije postigla dogovor niti završila dodijeljene zadatke.

Ovakvo stanje ima za posljedicu da institucije BiH (Ministarstvo finansija i trezora BiH, Služba za zajedničke poslove institucija BiH, Pravobranilaštvo BiH) koje imaju nadležnost da evidentiraju, upravljaju i štite imovinu u vlasništvu institucija BiH nemaju pouzdane evidencije o svim nekretninama na kojima pravo raspolaganja i korištenja imaju institucije Bosne i Hercegovine, što za posljedicu ima uticaj na efikasnost rada tih institucija u ovom domenu, kao i na efikasnost upravljanja javnim sredstvima.

Također, vojna imovina nije u cijelosti evidentirana u poslovne knjige, a samo dio imovine je uknjižen u zemljišne knjige. Značajan dio nepokretne neperspektivne imovine još uvijek nisu preuzele entitetske vlasti, što umnogome opterećuje funkcioniranje Ministarstva odbrane BiH.

Osim toga, navedeno stanje uzrokuje pravne sporove i stvara pravnu nesigurnost kao i probleme i rizike u vezi s realnim iskazivanjem bilansnih pozicija i problema u vezi s raspolaganjem i upravljanjem imovinom.

Uz navedeno, nisu jasno definirani kriteriji za planiranje budžetskih sredstava za održavanje objekata u vlasništvu institucija BiH. Premda je Služba za zajedničke poslove institucija BiH nadležna za održavanje objekata u vlasništvu institucija BiH, u praksi se i drugim institucijama odobravaju sredstva za održavanje objekata u kojima su one smještene bez jasnih kriterija.

Potrebno je da Vijeće ministara BiH, kao osnivač Komisije za državnu imovinu, aktuelizira rješavanje pitanja koja su stavljena u nadležnost Komisije.

S ciljem unapređenja upravljanja imovinom institucija BiH, nužno je strateško i koordinirano djelovanje svih nadležnih institucija, pri čemu Ministarstvo finansija i

trezora BiH ima ključnu ulogu u iniciranju i usmjeravanju procesa na osnovu svoje nadležnosti.

Ministarstvo finansija i trezora BiH treba da, u skladu sa svojom nadležnošću, preduzme aktivnosti na uspostavljanju evidencija o nepokretnoj imovini u vlasništvu institucija BiH te kriterija za planiranje i raspodjelu budžetskih sredstava za održavanje te imovine.

9. Neoporezivi prihodi su prihodi koje ostvaruju institucije BiH pri obavljanju redovnih aktivnosti.

Važećim Pravilnikom o računovodstvu institucija BiH propisano je obavezno mjesečno usklađivanje obračunatih i naplaćenih prihoda s Glavnom knjigom trezora, ali je revizijama za 2024. godinu utvrđeno da se ono u svim institucijama ne provodi. Kao i ranijih godina, prisutne su slabosti unutrašnjih kontrola u evidentiranju, naplati i sravnjenju prihoda, a u pojedinim institucijama i problemi u efikasnoj naplati potraživanja (npr. Sud BiH, Pravobranilaštvo BiH, Centralna izborna komisija BiH).

Uzimajući u obzir značaj procesa kontrole naplate i evidentiranja prihoda, nužno je da institucije BiH, u saradnji s Ministarstvom finansija i trezora BiH, pronađu pouzdana sistemska rješenja za praćenje i kontrolu naplate prihoda.

10. Kao i prethodnih godina, u 2024. zabilježen je značajan broj sudskih postupaka koji se vode protiv institucija BiH. Najveći broj predmeta odnosi se na potraživanja iz radnog odnosa i prava iz radnog odnosa te zahtjeve za naknadu nematerijalne i materijalne štete nastale kao posljedica povreda na radu, neosnovanog lišavanja slobode itd.

Revizijom je konstatirano da institucije BiH nisu efikasne u preduzimanju aktivnosti s ciljem otklanjanja uzroka sudskih sporova i umanjenja izdataka za sudske sporove. Institucije BiH ne provode uvijek analize sporova i ne prave kritičke analize sistema i vlastitih praksi rada. Kašnjenja u korekcijama sistema i praksama rada dovode do novih sporova, što dalje opterećuje kapacitete institucija, Pravobranilaštva BiH, sudova i stvara dodatne izdatke iz budžeta.

Potrebno je da Vijeće ministara BiH i nadležne institucije pravovremeno predlažu i donose propise i preduzimaju mjere koje će doprinijeti smanjenju broja sudskih sporova i s tim u vezi pripadajućih izdataka. Potrebno je nastaviti aktivnosti s ciljem unapređenja instituta mirnog rješavanja sporova kroz već započetu reformu pravosuđa.

Pravobranilaštvo BiH i Ministarstvo finansija i trezora BiH trebaju unaprijediti uspostavljanje evidencije, analize i izvještavanja o sudskim sporovima.

11. Potencijalne obaveze za budžet institucija BiH predstavljaju arbitražni sporovi i postupci koji su u fazi mirnog rješenja spora u kojima Pravobranilaštvo BiH istupa kao zakonski zastupnik BiH. Ovi postupci su po svojoj prirodi izuzetno kompleksni pravni sporovi, čije je vremensko trajanje jako teško predvidjeti, a koji zahtijevaju angažman značajnih ljudskih i finansijskih resursa. Protiv Bosne i Hercegovine i njenih institucija na svim nivoima vlasti vode se vrijednosno značajni arbitražni postupci. Gubitak spora takve prirode i visine, uz dodatne troškove postupka i kamata, predstavlja potencijalni rizik koji može biti štetan po budžet institucija BiH i imovinu BiH.

S obzirom na prisustvo vrijednosno značajnih arbitražnih postupaka, revizija smatra da je potrebna detaljna analiza uzroka sporova i nedostataka u sistemu koji uzrokuju ovakve arbitražne postupke te utvrđivanje odgovornosti za eventualna štetna postupanja odgovornih osoba.

12. U skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH, nadzor nad primjenom povjeren je Ministarstvu finansija i trezora BiH. Međutim, do danas nisu utvrđene procedure nadzora niti je definirano koje je tijelo Vijeća ministara BiH nadležno za vođenje upravnog postupka u slučaju spora između Ministarstva i institucije BiH u vezi s primjenom odredbi Zakona pa se nadzor ne provodi, premda je obaveza propisana još 2008.godine. U praksi postoje slučajevi koji zahtijevaju ujednačeno i zakonito postupanje te potreba osiguranja dosljedne primjene osnovnih principa Zakona, jednakost plaća za isti ili sličan posao, nagrađivanje prema učinku i transparentnost.

Ministarstvo finansija i trezora BiH treba sačiniti prijedlog propisa kojim se uređuje postupak nadzora nad provođenjem Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH i dostaviti ga nadležnim institucijama u daljnju proceduru.

13. Ministarstvo finansija i trezora BiH je u ranijem periodu dalo direktnu ili indirektnu saglasnost za primjenu koeficijenata za obračun plaća zaposlenih na određenim radnim mjestima za koja platni razredi i koeficijenti nisu taksativno navedeni u Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine (član Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika BiH, ombudsmen za zaštitu potrošača u BiH, zamjenik generalnog sekretara u Predsjedništvu BiH, direktor i zamjenik direktora Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije), ali nije osiguralo da predmetni koeficijenti budu javno obavljani, odnosno obuhvaćeni relevantnim propisom.

Ministarstvo finansija i trezora BiH treba osigurati primjenu principa transparentnosti propisanog Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH, a vezano za novoutvrđene koeficijente za obračun plaća za radna mjesta koja nisu obuhvaćena navedenim zakonom.

14. Još uvijek na nivou institucija BiH nije uspostavljen jedinstveni registar zaposlenih koji osigurava pouzdane podatke o broju zaposlenih na neodređeno i određeno vrijeme te o kretanjima zaposlenih (unapređenjima, internim i eksternim premještajima, neplaćenom odsustvu, prestanku radnog odnosa i sl.). Izmenama Zakona o državnoj službi iz marta 2024. stvoreni su preduslovi za uspostavljanje registra državnih službenika i zaposlenika kao ključne pretpostavke za reformu javne uprave. Vijeće ministara BiH je dužno, na prijedlog Agencije za državnu službu BiH, detaljnije regulirati uspostavljanje i vođenje registra zaposlenih. Precizirano je da će registar zaposlenih biti uspostavljen najkasnije u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu navedenog zakona.

15. Plaće i naknade u pravosudnim institucijama obračunavaju se prema Zakonu o plaćama i drugim naknadama u sudskim i tužilačkim institucijama na nivou BiH i Zakonu o plaćama u institucijama BiH i internim odlukama Ustavog suda BiH. Zakonom o plaćama i drugim naknadama u sudskim i tužilačkim institucijama na nivou BiH, koji se primjenjuje od 2006. godine na sudije, tužioce i stručno osoblje, prava na naknade, plaće i

troškove definirana su na drugačiji način u odnosu na odredbe Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH, koji se primjenjuje na ostale zaposlene u institucijama BiH. Ova razlika u pravnim propisima osnov je velikog broja tužbenih zahtjeva zaposlenih u pravosudnim institucijama, koji smatraju da su diskriminirani u pogledu visine primanja i drugih materijalnih prava u odnosu na zaposlene u ostalim institucijama BiH u svim segmentima u kojima ta prava nisu utvrđena zakonima koji se primjenjuju u pravosudnim institucijama na nivou BiH premda su pojedine naknade zaposlenih u pravosudnim institucijama više u odnosu na naknade u ostalim institucijama (npr. regres).

Tokom 2024. godine konstatirane su i tužbe zaposlenika u pravosudnim institucijama koji imaju status administrativno-tehničkog osoblja. Navedenim tužbenim zahtjevom tužiteljji potražuju da se utvrdi diskriminacija i da se oni svrstaju u rang stručnog osoblja u skladu sa Zakonom o plaćama i drugim naknadama u sudskim i tužilačkim institucijama na nivou Bosne i Hercegovine.

S obzirom na to da je Ustavni sud BiH prethodnih godina donio više odluka kojima je potvrdio diskriminaciju može se očekivati porast broja novih tužbenih zahtjeva zaposlenih u pravosudnim institucijama po pitanju prava i naknada u svim segmentima u kojima ta prava nisu utvrđena zakonima koji se primjenjuju u pravosudnim institucijama na nivou Bosne i Hercegovine. Nesporno je da će navedeni sporovi za posljedicu imati kako isplate potraživanja, tako i isplatu zateznih kamata te sudskih troškova, a sve na teret budžeta institucija BiH.

Neophodno je da nadležne institucije izrade sveobuhvatnu analizu zakonskih propisa kojima se uređuju plaće i naknade u pravosudnim i ostalim institucijama Bosne i Hercegovine, te da, u skladu s njenim rezultatima, razmotre mogućnosti usklađivanja propisa radi uspostavljanja jedinstvenog, pravičnog i nediskriminatornog okvira koji će jasno definirati prava svih kategorija zaposlenih u institucijama BiH.

16. Provedenim revizijama u institucijama BiH za 2024. godinu utvrđeni su brojni nedostaci u korištenju službenih vozila. Konstatirane su nedosljednosti prilikom primjene važećih propisa u određenom broju institucija. Pojedine institucije su raspolagale većim brojem službenih i specijaliziranih vozila u odnosu na broj ili klasu vozila koja su im odobrena važećim pravilnicima, a određeni broj institucija još uvijek nije uskladio interne akte s odredbama Pravilnika o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH. Evidencije o korištenju vozila su neuredne i nepotpune i kao takve ne predstavljaju adekvatan dokaz o namjenskom korištenju vozila.

Institucije BiH trebaju pravovremeno preduzimati aktivnosti na usklađivanju internih propisa s važećim propisima koji se tiču upravljanja voznim parkom te osigurati osnovne preduslove za potvrđivanje namjenske potrošnje, a to su uredne, sveobuhvatne, tačne evidencije s priloženim cjelovitim obrazloženjima iz kojih se jasno i nedvosmisleno može zaključiti namjenska potrošnja.

Pokrenuta je inicijativa za izmjene Pravilnika o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH s ciljem da se službena vozila jasno obilježe kako bi bila prepoznatljiva građanima i drugim učesnicima u saobraćaju, čime bi se povećala

transparentnost i spriječile zloupotrebe. Međutim, izmjene i dopune Pravilnika kojima bi se to omogućilo još uvijek su u fazi usvajanja.

Vijeće ministara BiH bi trebalo ubrzati aktivnosti na izmjeni postojećeg Pravilnika, s ciljem povećanja transparentnosti i kontrole nad korištenjem službenih vozila, te otklanjanja uočenih slabosti u sistemu upravljanja voznim parkom.

17. Finansijske revizije za 2024. godinu ponovo su ukazale na potrebu bolje komunikacije između institucija BiH i Vijeća ministara BiH. I dalje su prisutni slučajevi nerazmatranja akata dostavljenih Generalnom sekretarijatu Vijeća ministara BiH te kašnjenja u davanju saglasnosti budžetskim korisnicima, što negativno utiče na funkcioniranje institucija, posebno u finansijskim, pravnim, sigurnosnim i društvenim aspektima.

Također su zabilježena kašnjenja ministarstva i drugih nadležnih tijela u davanju mišljenja, što često onemogućava upućivanje materijala Vijeću ministara BiH. Prema Poslovniku, rok za odgovor je deset dana, a u hitnim slučajevima odmah.

Kako bi se unaprijedila efikasnost rada institucija BiH i Vijeća ministara BiH, neophodno je uspostaviti sistem pravovremene i transparentne komunikacije između svih uključenih strana. Ministarstva i nadležna tijela trebaju poštovati rokove za davanje mišljenja i saglasnosti, naročito u skladu s Poslovnikom Vijeća ministara BiH.

18. Fond za reformu javne uprave od 2018. godine ne funkcionira, a jedan je od ključnih finansijskih instrumenata za provođenje reforme javne uprave. Premda je Ured koordinatora za reformu javne uprave više puta izvještavao Vijeće ministara BiH, rješenje još nije pronađeno. Preduzete su određene aktivnosti kao preduslov za efikasnu realizaciju obaveza iz važećeg strateškog okvira za reformu javne uprave, ali u 2024. godini nije došlo do pomaka u rješavanju problema nefunkcioniranja Fonda.

Fond ima suštinski značaj za uspostavljanje efikasnog sistema javne uprave i napretka Bosne i Hercegovine u procesu evropskih integracija, te je u tom smislu nužan proaktivan stav svih institucija koje učestvuju u stvaranju preduslova za nesmetano funkcioniranje i održivost Fonda kako bi se dugogodišnji problem riješio na prihvatljiv način koji se zasniva na zajedničkom dogovoru.

Ovo su neka od najvažnijih sistemskih pitanja koja su obilježila reviziju za 2024. godinu i ona zahtijevaju sistemski odgovor više institucija.

Opći zaključak je da je nužno jačati odgovornost i unaprijediti upravljanje javnim sredstvima u svim institucijama Bosne i Hercegovine. Posebnu pažnju potrebno je posvetiti jačanju svih vrsta kontrolnih mehanizama i procedura, uključujući regulatorno okruženje, odnosno zakonski okvir, sve s ciljem zakonitog, transparentnog i efikasnog trošenja javnih sredstava.

4. ZAKLJUČCI

Na osnovu detaljne obrade revizorskih izvještaja za 2024. godinu, Komisija je na 45. sjednici, održanoj 21. 1. 2026., jednoglasno usvojila sljedeće zaključke:

1. Predstavnički dom prihvata 73 izvještaja finansijske revizije institucija BiH za 2024. godinu, od kojih:
 - a) 63 izvještaja finansijske revizije institucija BiH čije je finansijsko poslovanje ocijenjeno revizorskim „pozitivnim mišljenjem“ i „pozitivnim mišljenjem sa skretanjem pažnje“ (po osnovu mišljenja revizora o finansijskim izvještajima i po osnovu mišljenja revizora o usklađenosti) - **Prilog 1. Zbirnog mišljenja;**
 - b) 10 izvještaja finansijske revizije institucija BiH čije je finansijsko poslovanje ocijenjeno revizorskim „mišljenjem s rezervom sa skretanjem pažnje“ (po osnovu mišljenja revizora o finansijskim izvještajima i po osnovu mišljenja revizora o usklađenosti) - **Prilog 2. Zbirnog mišljenja.**
2. Predstavnički dom obavezuje rukovodstvo 48 institucija BiH, čije je finansijsko poslovanje u 2024. godini ocijenjeno revizorskim „pozitivnim mišljenjem sa skretanjem pažnje“ (obuhvatajući skretanja pažnje uz pozitivna mišljenja revizora o finansijskim izvještajima i/ili uz pozitivna mišljenja revizora o usklađenosti), na preduzimanje svih potrebnih mjera iz nadležnosti svake institucije posebno kako bi se izbjegle daljnje posljedice pojava na koje je revizija skrenula pažnju pri isticanju predmeta u „pozitivnom mišljenju“, a posebno da materijalnost takvih nalaza revizije eventualno ne preraste u buduće kvalifikacije u narednom izvještaju revizije.
3. Predstavnički dom usvaja predložene zaključke Komisije za 10 institucija BiH, sadržane u pojedinačnim komisijskim mišljenjima za svaku instituciju BiH, a čiji su revizorski izvještaji finansijskog poslovanja za 2024. godinu bili predmet detaljne komisijske analize - Prilog 2. Zbirnog mišljenja.
4. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH traži od Agencije za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka BiH, Državne regulatorne agencije za radijacijsku i nuklearnu sigurnost BiH, Granične policije BiH, Ministarstva odbrane BiH, Ministarstva vanjskih poslova BiH, Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika BiH, Službe za zajedničke poslove institucija BiH, Službe za poslove sa strancima BiH, Uprave za indirektno oporezivanje BiH i Ureda za veterinarstvo BiH da, svaka institucija zasebno, posvete posebnu pažnju u daljnjem jačanju svog sistema internih kontrola s ciljem povećanja efikasnosti finansijskog poslovanja i pouzdanosti finansijskih izvještaja.

5. DOSTAVLJANJE MIŠLJENJA

Nakon što Predstavnički dom usvoji Zbirno mišljenje Komisije s prilogima 1. i 2, potrebno je za sve 73 institucije BiH dostaviti Zbirno mišljenje, zajedno s njihovim pojedinačnim komisijskim mišljenjem iz priloga 1. i 2. ovog zbirnog mišljenja.

Zbirno mišljenje potrebno je, zajedno sa svim prilogima, dostaviti Vijeću ministara BiH i Uredu za reviziju institucija BiH.

PREDSJEDAVAJUĆA KOMISIJE

Mia Karamehić-Abazović

Uz Zbirno mišljenje: prilozi 1. i 2. Zbirnog mišljenja

Dostavljeno:

- naslovu

- a/a